

EXERCICIS

1. Assenyaleu, mitjançant el subratllat, tots els casos d'apostrofació que trobeu en el text següent. Després, encercleu les contraccions que hi vegeu.

«Vaig seguir passejant per la ciutat, sobretot per la moreria, pels entorns de l'última mesquita que restava a Madinat-al-Turab, per si hi trobava algun conegut. I pels volts de l'hora dècima, quan passava pel carrer Baix de l'Alfòndec, vaig veure molta gent que s'adreçava al carrer del Tossal a rebre el nou virrei que hi arribava aquell mateix dia. Al Tossal, hi havia un grup bastant nombrós de menestrals amb els tretze caps de la Germania de València. La Germania era la unió de tots els oficis, els quals s'havien armat i volien acabar amb els cavallers, i també amb la morisma, és a dir, amb el nostre poble».

Josep Lozano, *Crim de Germania*

2. Fixeu-vos en els grups següents:

<i>l'ocell</i>	<i>l'oca</i>	<i>l'uncla</i>	<i>l'elefant</i>
<i>l'electricitat</i>	<i>l'encís</i>	<i>l'arbre</i>	<i>l'avió</i>
<i>l'illa</i>	<i>l'invent</i>	<i>l'any</i>	<i>l'oli</i>
<i>l'ovella</i>	<i>l'últim</i>	<i>l'hospital</i>	<i>l'helicòpter</i>

Sabríeu deduir-ne les regles d'apostrofació de l'article determinat? Completeu la regla següent:

Apostrofem les formes masculina i femenina singulars de l'article determinat (*el* i *la*, respectivament) davant d'una paraula començada en...

3. Ara pareu atenció als mots següents:

<i>la infermera</i>	<i>la unitat</i>
<i>la intel·ligència</i>	<i>la universitat</i>
<i>la història</i>	<i>la humitat</i>
<i>la hipòtesi</i>	<i>la humanitat</i>
<i>l'illa</i>	<i>l'uncla</i>
<i>l'hidra</i>	<i>l'hulla</i>

Aquestes paraules il·lustren l'excepció més important que hi ha a la regla de més amunt. Podríeu deduir-la? Completeu l'excepció següent:

En canvi, no apostrofem la forma *la* davant d'una paraula començada en...

4. Fixeu-vos en els altres casos en què no apostrofem l'article:

- *la ema, la efa, la essa...*
- *la una* (hora de rellotge)
- *la asimetria, la anormalitat...*
- *la ira, la Haia, la host...*

a. Podríeu fer una llista completa dels noms de lletra que comencen en vocal, tots precedits de l'article? Ex. *la a, la e...*

b. Sabríeu dir en quins casos escrivim "l'una"?

c. Podríeu explicar per què no apostrofem paraules com *la anormalitat* i *la asimetria*?

d. *La host* no s'apostrofa per tradició, *la Haia* no s'apostrofa perquè es vol evitar l'homofonia amb el nom de dona *Laia*. Per quin motiu creieu que no s'apostrofa *la ira*?

5. Fixeu-vos en els grups de mots següents:

got d'aigua, classe d'història, quart d'hora

a. En quins casos apostrofem la preposició *de*? Completeu la regla següent.

La preposició *de* s'apostrofa davant de paraula començada en...

b. Què serien respecte de la regla anterior els casos següents?

- *davant de ema, de ela...*

Com explicaríeu aquests casos? Completeu l'excepció següent:

No s'apostrofa la preposició *de* davant de...

6.

a. Quan apostrofem els pronoms febles davant del verb? Quins pronoms? Completeu la regla següent:

Els pronoms febles EM...

Fixeu-vos, però, en els casos següents:

*la van unir - la **uneixen***

*la va hissar - la **hissava***

*la volen humiliar - la **humilien***

I encara:

Van inflar la pilota.

La van inflar.

L'inflen.

La inflaven.

b. Completeu l'excepció següent:

El pronom LA, com l'article LA, no s'apostrofa ...

Ara pareu atenció a les següents combinacions en què el pronom va darrere del verb:

vols donar-me - dóna'm
has d'agafar-te - agafa't
ha de fixar-se - fixe's
ha de mirar-lo - mire'l

ha de tornar-nos - torne'ns
escriu-los - volia escriure'ls
digues-ne dos - diga'n dos

c. Quins pronoms suprimeixen la vocal inicial, i la substitueixen per l'apòstrof, quan van darrere d'un verb acabat en vocal? Tingueu en compte que la u consonantitzada (o siga, la que apareix al final dels diftongs decreixents) no es considera com a vocal. Completeu la regla següent:

Els pronoms febles EM...

7.

a. Resumiu aquest apartat en una regla:

Els pronoms EM, _____
s'apostrofen _____ quan _____ acompanyen
_____. En aquest cas, cal
escriure l'apòstrof tan _____.

Per acabar amb els pronoms febles, fixeu-vos en les combinacions següents:

*Et vaig dir que posares la llet a la nevera, però tu no **la hi** vas posar.*
*Joan **se us** ofereix com a voluntari.*

b. Completeu la següent excepció:

Les combinacions _____ i _____ no s'apostrofen mai.

8. Torneu a escriure les frases següents convertint-les en ordres directes tal com fem en l'exemple.

Ex. *Et dic que el mires bé: Mira'l bé.*

- Et dic que ens tornes el llapis:
- Li dic que em deixe estar:
- Et dic que em pintes un rètol:
- Li dic que em pose una cervesa:

- e. Et dic que ens acabes els exercicis:
- f. Li dic que em pare atenció:
- g. Et dic que els contestes prompte:
- h. Li dic que el porte al metge:
- i. Et dic que les visites avui:

9. Torneu a escriure les combinacions de pronom i verb següents invertint-ne l'ordre. (Recordeu que totes dues formes són correctes.)

Ex. *Es va distraure: Va distraure's.*

- a. Ens volia traure:
- b. En va moure dos:
- c. Se'n va beure un litre
- d. Se'l va aprendre en un moment:
- e. Es va asseure sense dir res.....
- f. No els volia comprendre:
- g. Us va distraure.....
- h. Els va escriure:
- i. Es van encendre:
- j. El volia coure a la brasa:

10. Col·loqueu l'article davant dels mots següents:

___herba	___ena	___hulla	___hipoteca
___indústria	___hoquei	___iode	___esmòquing
___urna	___Índia	___himne	___11
___infermeria	___illa	___universitat	___única
___hipertensió	___hiena	___iogurt	
___XI	___iaio	___il·lusió	

11. Formeu un sintagma agafant un element de cada columna:

Ex. <i>oficina</i>	<i>informació</i>	<i>Ò</i>	<i>oficina d'informació</i>
partit	iode		_____
exercicis	urgència		_____
tintura	de	intel·ligència	_____
cursa	d'	ioga	_____
test		hoquei	_____
eixida		iots	_____

15. En alguns casos la contracció es desfà. Fixeu-vos en els exemples:

-Van al concert.	-Van a l'Institut.
-Vénen del bar.	-Vénen de l'hort.
-Passen pel mercat.	-Passen per l'Ajuntament.

Sabríeu dir quan es desfà la contracció?

16. Escriviu les frases següents canviant el mot en negreta pel que va entre parèntesis:

Ex. Ho ha sentit dir al **carrer**. (OFICINA): Ho ha sentit dir a l'oficina.

- No volem parlar de la **qüestió**. (ASSUMPTE):
- El mestre no es riu mai del **deixeble**. (ALUMNE):
- Va baixar del **cotxe** per la portella de la **dreta**. (AUTOBÚS / ESQUERRA):
- Aquesta vesprada he d'anar al **col·legi** del meu fill. (ESCOLA) :
- Ho sent amb tot el **cor**. (ÀNIMA):
- Em va donar records per al **Quim**. (EMILI):
- Ací tenim l'**obra** de la seua vida. (IMATGE):
- Escolta l'**anècdota** que t'explicaré. (HISTÒRIA):
- La derrota a mans de l'**enemic** odiat li va produir la **humiliació** més gran de la seua vida. (ADVERSARI / IMPRESSIÓ):
- He d'anar a ca l'**Elisabet**. (IAIA):